Gemeente Heerde

cittaslow

Raadsvoorstel

Raadsvergadering:	12-12-2022
Commissie:	29-11-2022
Agendapunt:	6.
Onderwerp:	Convenant regionale samenwerking Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (MO/BW) Oost-Veluwe
Afdeling:	SMV
Opsteller:	Annemiek van Limburg
Telefoonnummer:	(0578) 69 94 94
E-mailadres	a.vanlimburg@heerde.nl
Portefeuille:	William van Ommen
Programma:	Sociaal Maatschappelijke Verbinding

De raad besluit om:
In te stemmen met het Convenant regionale samenwerking MO/BW Oost-Veluwe, zoals voorgesteld door de regionale portefeuillehouders en het college van Heerde, waarin:
1. Regionale samenwerking tussen de regiogemeenten Oost Veluwe
2. Afspraken tussen de gemeente Apeldoorn als budgethouder en regiogemeenten over:
    a. Uitvoerende taken
    b. Financiële verantwoordelijkheden
    c. Inspanningen dienstverlening
    d. Beheersing van financiële middelen
    e. Besparingen of aanvullende kosten
    f. Vereffening van risico's
    g. Monitoring en evaluatie

Inleiding
Regio Oost Veluwe bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde en Voorst. In de regio werken gemeenten samen op het gebied van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Per 1 januari 2023 wil de regio een nieuw samenwerkingsconvenant afsluiten.
Het convenant beschrijft:
1. Regionale samenwerking tussen de regiogemeenten Oost Veluwe
2. Afspraken tussen de gemeente Apeldoorn als budgethouder en regiogemeenten over:
- Uitvoerende taken
- Financiële verantwoordelijkheden
- Inspanningen dienstverlening
- Beheersing van financiële middelen
- Besparingen of aanvullende kosten
- Vereffening van risico's
- Monitoring en evaluatie

In regio Oost Veluwe wordt al jarenlang samengewerkt rondom de meest psychisch kwetsbare inwoners. Het huidige samenwerkingsconvenant Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (hierna genoemd: convenant) loopt af per 31-12-2022. Verwacht werd dat het financieel objectief verdeelmodel ingevoerd zou zijn per 1-1-2023, maar dit is opnieuw uitgesteld tot vermoedelijk 1-1-2024. Nu we ons in een overgangssituatie bevinden, is het belangrijk om afspraken te maken voor nu en de daarop volgende jaren. De regio wil blijven samenwerken op basis van de al eerder afgestemde uitgangspunten om de doordecentralisatie vorm te geven.

Consultatie van dit convenant vond plaats in de gemeenteraden van de zes gemeenten. Het regionale consultatieproces heeft tot kleine tekstuele wijzigingen in het voorgenomen convenant geleid. Het heeft niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen.

Beoogd doel
De regiogemeenten kunnen met dit convenant samenwerkingsafspraken maken om de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en de transitie naar Beschermd Thuis vorm geven.

Bevoegdheid / Juridisch kader
Wmo 2015

Eerdere besluitvorming en kaders
- Transformatie-agenda Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2016-2020 Oost Veluwe, vastgesteld 26 juni 2017
- Convenant regionale samenwerking MO/BW Oost-Veluwe, vastgesteld 27 mei 2019 en verlengd t/m 2022
- Regionaal Kaderdocument en Ontwerp Beschermd Thuis 2023, vastgesteld 14 juni 2021

Argumenten
1. *We blijven financieel solidair aan elkaar*

Met de invoering van het objectief verdeelmodel hebben we als regio in totaal minder te besteden. Het convenant beschrijft de financiële afspraken hoe we omgaan met de afnemende financiën. Momenteel ontvangt gemeente Apeldoorn als centrumgemeente de rijksvergoeding MO/BW voor de regio. Deze rijksvergoeding wordt nu voor 100% in het regiobudget gestort. Het objectief verdeelmodel zal in de toekomst ervoor zorgen dat we als individuele regiogemeenten eigen financiële middelen krijgen. Met deze middelen kunnen gemeenten zelf passend aanbod ontwikkelen voor hun eigen kwetsbare inwoners. Als we de doordecentralisatie willen doorzetten, dan blijft een regionaal budget nodig. In het convenant staat beschreven dat we jaarlijks een regiopercentage

afspreken wat elke individuele gemeente bijdraagt. Dit percentage is gebaseerd op de huidige productverdeling waarvan een deel in de toekomst onder de lokale Wmo valt. Jaarlijks wordt een nieuw regio percentage heroverwogen. Ook staat beschreven in het convenant hoe we omgaan met gezamenlijke tekorten en overschotten. De invoering van het objectief verdeelmodel is opnieuw uitgesteld, vermoedelijk tot 2024. Tot die tijd zal gemeente Apeldoorn de volledige rijksvergoeding besteden in de regio.

2. De huidige samenwerkingsvorm wordt voortgezet

De huidige samenwerking in de regio bevalt goed. Om de doordecentralisatie van Beschermd wonen naar Beschermd Thuis voort te zetten blijft samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk. Het huidige convenant is in 2019 vastgelegd. Vervolgens is het convenant verlengd tot 31-12-2022 waarin de regio zich heeft gecommitteerd aan een gezamenlijke visie. De uitgangspunten van deze visie staan in het Kaderdocument, Ontwerp Beschermd Thuis en Norm voor Opdrachtgeverschap Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Om uitvoering te geven aan de uitgangspunten is het belangrijk om de huidige werkwijze te bestendigen. Aanvullend op het convenant wordt een Dienstverleningsovereenkomst opgesteld waarin nadere afspraken staan over de taken en bevoegdheden van budgethouder Apeldoorn.

3. We maken keuzes over regionale of lokale cliënten en activiteiten

Voor de afbakening van kosten moeten we bepalen welke cliënten en activiteiten we beschouwen als regionaal of lokaal. Dit onderscheid bepaalt de werkelijke regionale kosten voor MO/BW. Regionale cliënten en activiteiten bekostigen we uit het regionale budget en lokale cliënten en activiteiten uit de lokale budgetten. Voor de indeling in regionaal en lokaal zijn we uitgegaan van:
1. de zorg- en ondersteuningsproducten voor het maatwerk voor MO/BW;
2. de regionale algemene voorzieningen, specifiek voor MO/BW.

De regionale gemeenten willen dat we gezamenlijk financiële verantwoordelijkheid en risico dragen middels het regio budget voor regionale cliënten. Deze cliënten zijn woonachtig in regio Oost Veluwe en passen bij de volgende cliëntsituatie:
a. klassiek beschermd wonen waarbij cliënten geen huur betalen;
b. klassiek beschermd wonen waarbij cliënten wel zelf huur betalen (ook wel scheiden van wonen en zorg);
c. tussenvormen van beschermd wonen waarbij cliënten huur of een vergelijkbare vergoeding voor het wonen betalen,
d. Inwoners die dak- en thuisloos raken en hiervoor een beroep moeten doen op de regionaal georganiseerde dak- en thuislozenvoorzieningen.

Kanttekeningen

1. Financiële solidariteit

1.1. Solidariteit kan nadelig zijn omdat het lastig is in te schatten hoe de toekomst verloopt met aantallen cliënten en afnemende financiën. Mogelijk is dat de balans over een aantal jaar negatief uitvalt en er tekorten zijn in het regiobudget. Om dit zoveel mogelijk te beperken hebben we met het Ontwerp Beschermd Thuis gekozen voor een nieuwe inkoop voor Beschermd Wonen. Deze inkoop heeft ook invloed op onze toegang voor Beschermd Wonen. Hiermee wordt bovenregionale instroom vanuit andere regio's, zorgverzekeringswet of forensische zorg, ontmoedigd. Daarnaast worden overschotten lokaal nu gereserveerd voor eventuele tekorten in de toekomst.
1.2. Bij een eventueel vertrek van een regio gemeente verdwijnt mogelijk een substantieel deel van het regiobudget. En ook toetreding van een nieuwe gemeente betekent andere financiële risico's. Hierover zijn afspraken gemaakt in het convenant.

2. Samenwerking voortzetten
2.1. De regio indeling en de gekozen samenwerking brengen risico's mee. Zowel de meerjarenbegroting als de nieuwe inkoop is gebaseerd op de huidige regio indeling. De rijksoverheid bepaalt de regio indeling. Er zijn momenteel echter geen signalen dat de regio indeling gaat veranderen.

3. Regionale en lokale verdeling
3.1. Voor de verdeling van regionale of lokale cliënten en activiteiten gaan we uit van de huidige zorg- en ondersteuningsproducten en regionale algemene voorzieningen. Berekening hoe de cliëntverdeling in de regio zal zijn de komende jaren blijft een inschatting. Dit is afhankelijk van wat we lokaal en regionaal organiseren. Van belang blijft dat we scherp monitoren op de ingezette doordecentralisatie. Zo bepalen we jaarlijks hoeveel procent reëel en noodzakelijk blijft om lokaal en regionaal te investeren.

Geld
Het huidige budget Beschermd Wonen voor Oost-Veluwe bedraagt ongeveer € 38,5 miljoen op jaarbasis. Uit dit budget worden diverse regionale uitvoeringskosten, algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen gefinancierd.
Het regionale budget voor beschermd wonen, loopt naar verwachting terug tot ongeveer 23 miljoen als gevolg van de invoering van het nieuwe objectieve verdeelmodel voor Beschermd Wonen. In het convenant is afgesproken dat gemeenten een deel van hun rijksvergoeding overhevelen naar het regionale budget en een deel gebruiken voor de bekostiging van lokale infrastructuur voor beschermd wonen cliënten. De afgelopen jaren kende de gemeente Heerde een overschot op het MO/BW budget.

In het convenant wordt voorgesteld om de verdeling van de overschotten of het verrekenen van tekorten te laten geschieden op basis van de percentuele verdeling van het objectief verdeelmodel welke gepland staat voor invoering op 1 januari 2024. Voor Heerde betekent dit een stijging van 2,14% naar 5,7%. In de jaren dat deze nog niet is ingevoerd wordt jaarlijks op peildatum 1 juni van het betreffende jaar het aantal cliënten Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen op basis van de gemeente van inschrijving vastgesteld (de huidige situatie).

Communicatie
Na de vaststelling van het convenant door de zes gemeenteraden zal het beoogde convenant in het bekend worden gemaakt met een persbericht. Ook zullen we aanbieders en andere relevante stakeholders op hoofdlijnen informeren over het convenant.

Uitvoering
Na de vaststelling van het convenant door de zes gemeenteraden ondertekenen de regionale portefeuillehouders Wmo het convenant tijdens hun regionaal bestuurlijk overleg.

Advies commissie(s)
[Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering].

Heerde, 31 oktober 2022

Het college van Heerde
drs. J.W. Wiggers, burgemeester
B. van Zuthem, gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Raadsbesluit Convenant regionale samenwerking Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (MO/BW) Oost-Veluwe
2. Convenant MO/BW Oost-Veluwe
3. DVO MO/BW Oost-Veluwe